

ภาคผนวก

- เฉลยใบงาน
- เฉลยแบบฝึกหัด
- เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

บทเรียนที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับงานอาชีพเกษตร

เฉลยใบงาน

ใบงานที่ 1

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอน

เฉลยแบบฝึกหัดบทเรียนที่ 1

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงบอกความหมายของงานอาชีพเกษตร

งานอาชีพเกษตร หมายถึง การทำงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากที่ดินเพื่อการเพาะปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ และการประมง เพื่อผลิตอาหาร วัตถุดิบ เส้นใยธรรมชาติ และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่สามารถนำไปใช้ได้ทั้งการอุปโภคและบริโภคหรือจำหน่ายให้เกิดรายได้ เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองในด้านต่าง ๆ โดยอาศัยความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์

2. งานอาชีพเกษตรมีความสำคัญอย่างไรบ้าง

แนวคำตอบ

งานอาชีพเกษตรมีความสำคัญต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน ก่อให้เกิดธุรกิจต่อเนื่องที่เกี่ยวข้องเป็นฐานของอาชีพอื่น ๆ เช่น พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม หัตถกรรม คมนาคม และขนส่ง สำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ ผลผลิตทางการเกษตรส่งเป็นสินค้าออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ เพื่อนำเงินตราจากต่างประเทศมาเป็นรายได้ของแผ่นดิน เป็นแหล่งสันตนาการและการท่องเที่ยว ช่วยรักษาสภาพแวดล้อมและสภาพสมดุลของธรรมชาติ

3. จงอธิบายลักษณะของงานอาชีพเกษตรมาพอสังเขป

แนวคำตอบ

งานอาชีพเกษตรเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตอาหารและสินค้าจากธรรมชาติ มักเกี่ยวข้องกับ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ และแสงแดด เพื่อการเพาะปลูกและผลิตผลต่าง ๆ งานเกษตรต้องการความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและเทคนิคการเพาะปลูก การจัดการดิน และการควบคุมโรคพืชและสัตว์ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุน โดยเกษตรกรสามารถทำได้ทั้งในระดับครัวเรือนและเชิงพาณิชย์ งานอาชีพเกษตรแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การปลูกพืช แบ่งเป็นพืชสวน พืชไร่

2. การเลี้ยงสัตว์ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ เช่น ใช้บริโภค ใช้แรงงาน ทำเครื่องนุ่งห่ม

3. การประมง มี 3 ประเภท ได้แก่ ประมงน้ำจืด ประมงน้ำเค็ม และประมงน้ำกร่อย

4. การเกษตรแบบผสมผสาน เป็นการจัดระบบกิจกรรมการเกษตร การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ประมง ให้มีการผสมผสานและเกื้อกูลในการผลิตซึ่งกันและกัน เช่น เกษตรทฤษฎีใหม่ การเกษตรแบบยั่งยืน การเกษตรธรรมชาติ และการเกษตรแบบยั่งยืน

ข้อจำกัดของอาชีพ ต้องพึ่งพาสภาพแวดล้อมและสภาพดินฟ้าอากาศค่อนข้างมาก บางครั้งอาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตทั้งหมด ความเสี่ยงในการหาตลาดหรือแหล่งกระจายสินค้าไม่ได้ เป็นอาชีพที่เหมาะสมกับคนที่มีความกระตือรือร้นไม่อยู่นิ่ง

ทักษะที่ควรมี ได้แก่ ทักษะทางด้านการเกษตรคือความเข้าใจในการดูแลพืชสวน พืชไร่ สัตว์เลี้ยง และจัดการผลผลิตต่าง ๆ ทักษะการคิดวิเคราะห์ในการคำนวณและประเมินสถานการณ์เรื่องผลผลิต พื้นที่ทางการเกษตรต่าง ๆ ซึ่งต้องอาศัยการคิดวิเคราะห์ที่แม่นยำ ทักษะด้านเครื่องกล เพราะเครื่องมือทางการเกษตรเหล่านี้เป็นอุปกรณ์สำคัญที่จะช่วยสร้างผลผลิต ควรรู้จักและเข้าใจวิธีการใช้งาน การรักษาและซ่อมบำรุง ทักษะการสื่อสาร การพูด การฟัง เพื่อสั่งงานคนงานและสร้างความเข้าใจให้กลุ่มคนที่ต้องทำงานด้วย ทักษะการบริหารจัดการเวลา การวางแผน การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียนบทเรียนที่ 1

1. ก	2. ง	3. ง	4. ค	5. ง
6. ก	7. ค	8. ข	9. ง	10. ค
11. ก	12. ง	13. ก	14. ข	15. ง
16. ง	17. ก	18. ข	19. ก	20. ข

บทเรียนที่ 2 ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ธุรกิจต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

เฉลยใบงาน

ใบงานที่ 2

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอน

เฉลยแบบฝึกหัดบทเรียนที่ 2

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงบอกความหมายของห่วงโซ่คุณค่า

ห่วงโซ่คุณค่า หมายถึง ภาพรวมของกระบวนการในองค์กรที่กิจกรรมมีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกัน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับปัจจัยการผลิต เริ่มตั้งแต่การจัดหาวัตถุดิบ กระบวนการจัดจำหน่าย กระบวนการจัดส่งสินค้าสู่ผู้บริโภค และกระบวนการบริการหลังการขาย

2. จงบอกความสำคัญของห่วงโซ่คุณค่า

แนวคำตอบ

ห่วงโซ่คุณค่ามีความสำคัญในการสร้างรายได้ สร้างความมั่นคงด้านอาหาร ทำให้ราคาอาหารและเงินเฟ้อในประเทศอยู่ในอัตราต่ำและรักษาสมดุลของภาคเศรษฐกิจ สร้างความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ เพื่อเพิ่มกำไร เกิดประโยชน์สูงสุด และสามารถดำเนินธุรกิจไปได้อย่างยั่งยืน

3. จงเขียนอธิบายห่วงโซ่คุณค่าของธุรกิจเกษตร

แนวคำตอบ

ห่วงโซ่คุณค่าของธุรกิจเกษตร หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่สัมพันธ์และเชื่อมโยงกันเพื่อร่วมสร้าง มูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและบริการ บุคลากรทุกคนทำงานเริ่มตั้งแต่การจัดการวัตถุดิบ การขนส่งเพื่อนำวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิต ผลิตแล้วจะจัดจำหน่ายอย่างไร จัดส่งสินค้าอย่างไร และมีการบริการหลังการขายอย่างไร เป็นต้น ห่วงโซ่คุณค่านี้อาจเกิดขึ้นจากผู้ประกอบการรายเดียว หรือเกิดจากผู้ประกอบการหลาย ๆ รายที่มารวมตัวกัน โดยแบ่งขอบเขตของกิจกรรมแล้วส่งต่อคุณค่าในแต่ละขั้นตอนต่อเนื่องกันไป ห่วงโซ่คุณค่าของธุรกิจเกษตรประกอบไปด้วย 3 กิจกรรม คือ กระบวนการก่อนการผลิต กระบวนการผลิต และกระบวนการหลังการผลิต

4. จงเขียนอธิบายกิจกรรมภายในองค์กรตามแนวคิดห่วงโซ่คุณค่า

แนวคำตอบ

ที่มาของแนวคิดของห่วงโซ่คุณค่าเริ่มตั้งแต่การจัดซื้อ การผลิต และการจัดส่งสินค้า การดำเนินธุรกิจในรูปแบบเดิมนั้นเป็นระบบที่แยกงานกันทำ มีส่วนเกี่ยวเนื่องกันน้อย จึงทำให้เกิดสินค้าตกค้างอยู่ในระบบ เกิดการสูญเสียในธุรกิจทั้งโอกาสการขาย และการสูญเสียเนื่องมาจากสินค้าค้างสต็อก รวมทั้งการเปลี่ยนแปลง

อย่างรวดเร็วในสังคม จำเป็นต้องควบคุมการไหลของ “ข้อมูล” และ “เงิน” เพื่อให้กระบวนการทำงานตั้งแต่การจัดซื้อ การผลิต และจำหน่าย จนถึงมือผู้บริโภคมีประสิทธิภาพสูงสุด อย่างไรก็ตาม การที่จะประสบความสำเร็จในธุรกิจการเกษตรต้องมียุทธศาสตร์ความรู้ กระบวนการคิด และลงมือทำที่เหมาะสม โดยอาจเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ของเกษตรกรและผู้ประกอบการรายอื่น หรือเริ่มจากทำความเข้าใจห่วงโซ่มูลค่าเพื่อนำไปใช้ประโยชน์พัฒนาธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ

ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) แสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบของกิจกรรมต่าง ๆ ในโซ่อุปทาน (Supply Chain) ที่เพิ่มคุณค่าให้กับตัวสินค้าผลิตภัณฑ์ (Products) บริการ (Service) ที่ต้องการขาย โดยการเพิ่มคุณค่าจากกิจกรรมการแปรรูปวัตถุดิบเพื่อป้อนเข้าสู่ขั้นตอนการผลิต และขายในราคาที่สูงกว่าต้นทุนของวัตถุดิบ โดยมูลค่าที่เพิ่มขึ้นนี้แสดงให้เห็นถึงคุณค่าที่เพิ่มขึ้นโดยในกระบวนการผลิต เมื่อได้พิจารณาต้นทุนของกิจกรรมอย่างละเอียด เรียกว่า การวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่า (Value chain analysis) เพื่อกำหนดว่ากระบวนการใดเพิ่มคุณค่า และกระบวนการใดไม่เพิ่มคุณค่า โดยมีเป้าหมายหลัก คือ ความพยายามออกแบบกระบวนการใหม่ที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และกำจัดหรือทำให้กระบวนการที่ไม่เพิ่มคุณค่าเหลือน้อยที่สุด กิจกรรมภายในองค์กรตามแนวคิดห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) แนวคิดนี้สามารถแบ่งกิจกรรมออกเป็น 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมหลัก (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) โดยกิจกรรมทุกประเภทมีส่วนในการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าหรือบริการของบริษัท

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียนบทเรียนที่ 2

1. ง	2. ง	3. ข	4. ค	5. ค
6. ก	7. ง	8. ข	9. ง	10. ข
11. ง	12. ข	13. ข	14. ค	15. ข
16. ข	17. ง	18. ค	19. ข	20. ก

บทเรียนที่ 3 การเกษตรสมัยใหม่ (Smart Farming)

เฉลยใบงาน

ใบงานที่ 3

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอน

เจดยแบบฝึกหัดบทเรียนที่ 3

งตอบคำถามต่อไปนี้

1. งบอกความหมายของการเกษตรสมัยใหม่

การเกษตรสมัยใหม่ (Smart Farming) หรือเกษตรอัจฉริยะ หมายถึง การทำเกษตรสมัยใหม่ด้วย การใช้เทคโนโลยีหรือหุ่นยนต์ เครื่องจักร ฯลฯ ที่มีความแม่นยำสูงเข้ามาช่วยในการทำงานโดยให้ความสำคัญ กับสิ่งแวดล้อม มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค และมีการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด

2. งบอกความสำคัญของการเกษตรสมัยใหม่

แนวคำตอบ

สถานการณ์การพัฒนาภาคการเกษตรที่ผ่านมาเน้นการผลิตเพื่อการส่งออกและการเป็นวัตถุดิบให้กับ อุตสาหกรรมต่อเนื่อง ในการสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศจึงมีการขยายพื้นที่เพาะปลูก การพัฒนาปัจจัยการผลิต ให้มีคุณภาพ การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตได้ในระดับหนึ่ง แต่ยังมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น น้ำเพื่อการเกษตร โดยร้อยละ 83 ของพื้นที่การเกษตรอยู่นอกเขตชลประทาน การเพาะปลูกในพื้นที่ไม่เหมาะสม โดยร้อยละ 30 ของพื้นที่การเกษตรเป็นที่ดินที่ไม่เหมาะสมกับการผลิตพืชและเป็นกลุ่มดินมีปัญหา การถือครองที่ดินพื้นที่การเกษตรที่เกษตรกรเป็นเจ้าของมีแนวโน้มลดลง เหลือประมาณร้อยละ 48 ของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด มลพิษทางอากาศที่เกิดจากการเผาวัสดุเหลือทิ้งในพื้นที่ การเกษตร ขาดการเชื่อมโยงในลักษณะของคลัสเตอร์ตลอดห่วงโซ่มูลค่าของสถาบันเกษตรกรและเครือข่าย เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองในตลาดและลดต้นทุนการดำเนินธุรกิจ ความไม่สอดคล้องกันของปริมาณและคุณภาพ ผลผลิตกับความต้องการของตลาด ทั้งในด้านการบริโภคทางตรงและการเป็นวัตถุดิบแปรรูปผลิตภัณฑ์ การผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรเป็นวัตถุดิบหรือแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มต่ำไม่สร้างมูลค่าเพิ่ม แนวโน้มแรงงานในภาคเกษตรไทยที่มีอายุเฉลี่ยสูงขึ้น นอกจากนี้ยังมีปัจจัยภายนอกที่สำคัญที่ส่งผลให้ การพัฒนาภาคเกษตรของไทยไม่สามารถยกระดับและเติบโตอย่างต่อเนื่อง เช่น ภัยพิบัติทางธรรมชาติ มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นภัยแล้ง อุทกภัย และวาตภัย รวมถึงการระบาดของโรคที่เกิดกับพืชและสัตว์ ความผันผวนของราคาสินค้าเกษตรที่เกิดจากการผลิตสินค้าตามฤดูกาลและภาวะเศรษฐกิจโลก การนำเข้าประเด็นทางสังคมมาเป็นมาตรฐานทางการค้าระหว่างประเทศและประเทศคู่ค้าเพิ่มมากขึ้น อาทิ มาตรฐานแรงงาน มาตรฐานสิ่งแวดล้อม

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันความต้องการอาหารเพิ่มมากขึ้นตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น การใช้ประโยชน์ จากวัตถุดิบทางการเกษตรและของเหลือภาคเกษตรก็มีมากขึ้นและนำไปใช้อย่างหลากหลาย ผู้ ผลิตและผู้บริโภคมีความตระหนักต่อความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น เป็นโอกาสให้ภาคการเกษตร ไทยปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตจาก “ผลิตมากแต่สร้างรายได้น้อย” ไปสู่การผลิตสินค้าคุณภาพสูงที่ “ผลิตน้อยแต่สร้างรายได้มาก” โดยปรับเปลี่ยนรูปแบบและพัฒนาการผลิตให้สามารถผลิตและจำหน่าย สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศ

ชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง มีความยั่งยืนของห่วงโซ่คุณค่าของผลผลิตทางการเกษตรทุกชนิด ทำให้กระบวนการทำการเกษตรมีประสิทธิภาพ ปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

3. จงอธิบายหลักการทำการเกษตรที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม

แนวคำตอบ

ภาคเกษตรมีความสำคัญอย่างมากต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้ให้ความสำคัญกับเกษตรอัจฉริยะโดยการ

นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาให้เป็นฟาร์มอัจฉริยะ เพื่อเพิ่มผลผลิตการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และเตรียมพร้อมรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการใช้ทรัพยากรและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการสร้างสมดุลเกษตรอาหารและเกษตรพลังงาน โดยการนำเทคโนโลยี นวัตกรรม และวิทยาการสมัยใหม่มาใช้ในการเกษตร เพื่อให้ได้ผลผลิตตรงตามความต้องการ คุณภาพคงที่ และสามารถวางแผนระบบการตลาดดีขึ้น ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรกรรมให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเกษตร การทำการเกษตรที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมเป็นแนวคิดของการทำการเกษตรอัจฉริยะ คือ การเกษตรแม่นยำสูง ตั้งแต่การปรับปรุงพันธุ์ การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การแปรรูป จนถึงการตลาด การทำการเกษตรที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมมีหลักการดังนี้

3.1 เป็นการทำการเกษตรให้เข้ากับสภาพพื้นที่ เริ่มตั้งแต่กระบวนการวางแผนการผลิตด้วยข้อมูลนำมาประกอบการตัดสินใจ การผลิตที่มีความปลอดภัย และการตลาดเพื่อจำหน่ายผลผลิตภาคเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดเกษตรปราดเปรื่องจึงเป็นการจัดการเกษตรสมัยใหม่เพื่อยกระดับการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าเพื่อความยั่งยืนของไทยในอนาคต

3.2 ไม่ใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง ดังนั้นความแม่นยำในการเสริมปัจจัยต่าง ๆ ให้ตรงกับความต้องการของพืชแต่ละชนิดจึงเป็นกุญแจสำคัญในการทำการเกษตรอัจฉริยะที่ได้ประสิทธิภาพ

3.3 ใช้ข้อมูลการวิเคราะห์เพื่อการจัดการจากเทคโนโลยีระบบพื้นฐาน ประกอบด้วย GPS (Global positioning system) ระบบเซนเซอร์ (Remote sensing) GIS (Geographic information system) เกษตรกรต้องมีความรู้และความชำนาญในการใช้อุปกรณ์รวมถึงการใช้ระบบอัตโนมัติการวิเคราะห์ข้อมูลรวมถึงเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ด้วย

3.4 การตัดสินใจเพื่อกำหนดการผลิตต้องพิจารณาถึงประโยชน์ด้านเศรษฐกิจและด้านสิ่งแวดล้อม

3.5 รัฐบาลให้การส่งเสริมโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายใต้กรมส่งเสริมการเกษตรในการช่วยเหลือดูแลและสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรรุ่นใหม่ สร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่ในด้านต่าง ๆ ผ่านระบบการฝึกอบรมและเยี่ยมเยียน รวมถึงการทำงานร่วมกับเครือข่ายในระดับพื้นที่ เช่น เครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่ายแปลงใหญ่ เครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ควบคู่กับการเพิ่มประสิทธิภาพองค์กรด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โดยยึดหลักตลาดนำการผลิต ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรร่วมกับสถาบันการศึกษา

ส่งเสริมการใช้และบริหารจัดการปัจจัยการผลิต เพื่อยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐาน ใช้กลไกและเครือข่ายการทำงานส่งเสริมการเกษตรเชื่อมโยงทุกระดับ สร้างต้นแบบการส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ สร้างและขยายผลเกษตรกรรุ่นใหม่ให้พร้อมเพื่อพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการ และขยายความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ

4. จงอธิบายองค์ประกอบที่สำคัญในการทำฟาร์มอัจฉริยะ

องค์ประกอบที่สำคัญในการทำฟาร์มอัจฉริยะจะต้องมี 3 ด้าน ได้แก่

4.1 การระบุตำแหน่งพื้นที่เพาะปลูก

4.2 การแปรวิเคราะห์ข้อมูลที่ตรงกับระยะเวลาของการเพาะปลูกพืช

4.3 การบริหารจัดการพื้นที่โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมไม่สิ้นเปลืองทรัพยากร และต้องเข้ากับการเพาะปลูกพืชในชนิดนั้น ๆ การทำฟาร์มอัจฉริยะเป็นเรื่องของความแม่นยำเพื่อนำไปสู่การเพาะปลูกพืชที่เข้ากับพื้นที่บริเวณนั้นผ่านการตัดสินใจบนข้อมูลที่ถูกต้อง โดยช่วยลดต้นทุนกระบวนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่ สร้างมาตรฐานการผลิต ควบคุมคุณภาพผลผลิตได้ตามที่ลูกค้าต้องการ ผลผลิตจึงได้ราคาสูงกว่า ฟาร์มทั่วไป

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียนบทเรียนที่ 3

1. ข	2. ข	3. ค	4. ข	5. ง
6. ก	7. ก	8. ค	9. ง	10. ข
11. ข	12. ก	13. ก	14. ก	15. ข
16. ก	17. ง	18. ก	19. ก	20. ก

บทเรียนที่ 4 มาตรฐานอาชีพเกษตรกร

เฉลยใบงาน

ใบงานที่ 4

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอน

เฉลยแบบฝึกหัดบทเรียนที่ 4

จบตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงอธิบายการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ มาพอสังเขป

แนวคำตอบ

การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (Occupational Classification) ในประเทศไทย ใช้การจำแนกอาชีพต่าง ๆ ตามลักษณะงานที่ทำและระดับความชำนาญ โดยแบ่งออกเป็นหมวดหมู่หลักต่าง ๆ เพื่อให้สามารถจัดระเบียบและเปรียบเทียบข้อมูลได้ง่ายขึ้น การจัดประเภทอาชีพนี้เป็นส่วนสำคัญในการเก็บข้อมูลสถิติ การจ้างงาน การวางแผนพัฒนาแรงงาน และการออกนโยบายต่าง ๆ ของภาครัฐและภาคเอกชน ประเทศไทยใช้มาตรฐานการจัดประเภทอาชีพ ตามระบบ Thailand Standard Classification of Occupations (TSCO) ซึ่งได้รับการปรับปรุงโดยสำนักสถิติแห่งชาติ และสอดคล้องกับมาตรฐานการจัดประเภทอาชีพระหว่างประเทศ (International Standard Classification of Occupations: ISCO) เพื่อให้ทุกคนในสังคมโลกเข้าใจตรงกัน และมีชื่อเรียกที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO) จึงได้จัดประเภทอาชีพไว้เป็นหมวด หมู่ และกำหนดรหัสอาชีพไว้เป็นมาตรฐานสากลให้แต่ละประเทศได้นำไปกำหนดหมวด หมู่ และตัวอาชีพในประเทศของตนให้เป็นมาตรฐานเดียวกันเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บสถิติด้านอาชีพและสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปเปรียบเทียบข้อมูลอาชีพกับนานาประเทศได้อย่างเป็นสากลใช้เป็นข้อมูลในทางสถิติ เรียกว่า การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพสากล (International Standard Classification of Occupations: ISCO)

2. จงบอกความหมายของคำต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับมาตรฐานอาชีพ มาพอสังเขป

แนวคำตอบ

ความหมายของคำต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับมาตรฐานอาชีพ เช่น

มาตรฐาน หมายถึง มาตรฐานบังคับหรือมาตรฐานทั่วไปแล้วแต่กรณี

สินค้าเกษตร หมายถึง ผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์อันเกิดจากการกสิกรรม การประมง การปศุสัตว์ หรือการป่าไม้ และผลพลอยได้ของผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ดังกล่าว

มาตรฐานอาชีพ (Occupational Standard) หมายถึง ข้อกำหนดหรือเกณฑ์ที่ใช้เพื่อประเมินคุณภาพและความสามารถในการปฏิบัติงานในสาขาอาชีพหนึ่ง ๆ โดยเฉพาะในด้านการเกษตร

งาน (Job) หมายถึง ภารกิจหรือหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติงานหลายงาน

อาชีพ (Occupation) หมายถึง งานซึ่งบุคคลใดบุคคลหนึ่งปฏิบัติอยู่ไม่หมายรวมถึงอุตสาหกรรมกิจการ

มาตรฐานการผลิต (Production Standards) หมายถึง ข้อกำหนดที่กำหนดวิธีการและคุณภาพของกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร เช่น การใช้ปุ๋ย การควบคุมโรค และการเก็บเกี่ยว

มาตรฐาน GAP (Good Agricultural Practices) หมายถึง แนวทางการผลิตทางการเกษตรที่มุ่งเน้นความปลอดภัยต่อผู้บริโภค การรักษาสິงแวดล้อม และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

การรับรองมาตรฐาน (Certification) หมายถึง กระบวนการที่เกษตรกรหรือผู้ประกอบการได้รับการตรวจสอบและรับรองว่าปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ เช่น GAP หรือ HACCP

คุณภาพผลิตภัณฑ์ (Product Quality) หมายถึง ลักษณะหรือคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์เกษตรที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้บริโภค เช่น ขนาด รสชาติ ความสด และความปลอดภัย

ความยั่งยืน (Sustainability) หมายถึง การพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการในปัจจุบันโดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติหรือความสามารถในการตอบสนองความต้องการในอนาคต

การเกษตรอย่างยั่งยืน (Sustainable Agriculture) หมายถึง วิธีการเกษตรที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ รักษาสิ่งแวดล้อม และสร้างรายได้ที่มั่นคงให้แก่เกษตรกร

การพัฒนาอาชีพ (Career Development) หมายถึง การพัฒนาและฝึกอบรมทักษะและความรู้เพื่อส่งเสริมและยกระดับคุณภาพชีวิตและความสามารถในการทำงานของเกษตรกร

การฝึกอบรม (Training) หมายถึง กระบวนการในการให้ความรู้และทักษะที่จำเป็นแก่เกษตรกรเพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ และปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนด

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพหรือผลลัพธ์ของการผลิตเพื่อให้แน่ใจว่าปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนด

เกษตรกร (Farmer) หมายถึง บุคคลที่ประกอบอาชีพในการผลิตหรือการเพาะปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์เพื่อจำหน่าย

การตลาด (Marketing) หมายถึง กระบวนการในการส่งเสริม จำหน่าย และจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกษตรไปยังผู้บริโภค

3. จงบอกประโยชน์ของมาตรฐานอาชีพ

แนวคำตอบ

ประโยชน์ของมาตรฐานอาชีพคือต้องการให้มีการรับรองความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะทางด้านวิชาชีพ โดยกำหนดระดับสมรรถนะของบุคคลให้เป็นมาตรฐานสากล เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันประเทศ มาตรฐานอาชีพเกษตรมีประโยชน์หลายด้าน ดังนี้

3.1 การพัฒนาคุณภาพ คือ มาตรฐานช่วยให้เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพสูงตรงตามความต้องการของตลาด และมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค

3.2 การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การปฏิบัติตามมาตรฐานช่วยให้เกษตรกรสามารถใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิต

3.3 การเข้าถึงตลาด สินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานมักจะมีโอกาสเข้าถึงตลาดที่ใหญ่ขึ้น ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งสามารถเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร

3.4 การพัฒนาทักษะและความรู้ มาตรฐานอาชีพเกษตรส่งเสริมให้เกษตรกรเรียนรู้และพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ซึ่งสามารถนำไปสู่การปรับปรุงกระบวนการผลิตและการจัดการฟาร์ม

3.5 การสนับสนุนความยั่งยืน มาตรฐานที่ดีจะช่วยส่งเสริมการเกษตรที่ยั่งยืน โดยการรักษาสิ่งแวดล้อม ลดการใช้สารเคมี และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

3.6 การสร้างความเชื่อมั่น ผู้บริโภคจะมีความเชื่อมั่นในสินค้าที่ได้รับมาตรฐาน ซึ่งเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับเกษตรกรและผลิตภัณฑ์

3.7 การส่งเสริมการทำงานร่วมกัน มาตรฐานสามารถกระตุ้นให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างเกษตรกร สถาบันการศึกษา และหน่วยงานภาครัฐ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และทรัพยากร

4. จงอธิบายและนำเสนอมาตรฐานอาชีพเกษตรกร มาพอสังเขป

แนวคำตอบ

การพัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพในประเทศไทยนำไปสู่การพัฒนาและยกระดับกำลังคนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพมีภารกิจในการดำเนินการสร้างการเรียนรู้ต่อระบบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพให้เป็นที่รู้จัก พร้อมทั้งผลักดันให้เกิดความตระหนักถึงประโยชน์ของระบบคุณวุฒิวิชาชีพ สนับสนุนให้กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพมีส่วนร่วมในการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพให้สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี รวมทั้งประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา สถาบันฝึกอบรม สถานประกอบการ และหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ ให้มีการเผยแพร่การใช้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ และนำมาตรฐานอาชีพและมาตรฐานสมรรถนะไปใช้เพื่อพัฒนาสมรรถนะบุคลากรในแต่ละสาขาวิชาชีพ

มาตรฐานอาชีพเกษตรกร หมายถึง แนวทางหรือเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อให้เกษตรกรหรือผู้ที่ประกอบอาชีพในภาคการเกษตรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพและปลอดภัย โดยมุ่งเน้นการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพสูง ปลอดภัยต่อผู้บริโภค และส่งเสริมการเกษตรอย่างยั่งยืน มาตรฐานอาชีพเกษตรกรสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายประเภท ดังนี้

4.1 มาตรฐานการผลิต ได้แก่

4.1.1 มาตรฐานสำหรับพืช เช่น มาตรฐานการปลูกข้าว มาตรฐานการปลูกผักอินทรีย์ ซึ่งมุ่งเน้นการผลิตพืชที่มีคุณภาพและปลอดภัย

4.1.2 มาตรฐานสำหรับสัตว์ เช่น มาตรฐานการเลี้ยงโคนม มาตรฐานการเลี้ยงสุกร ที่มุ่งเน้นการเลี้ยงสัตว์อย่างมีจริยธรรมและปลอดภัย

4.1.3 มาตรฐานสำหรับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น มาตรฐานการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล มาตรฐานการเพาะเลี้ยงปลา

4.2 มาตรฐานความปลอดภัยอาหาร เช่น HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point) ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ใช้เพื่อประเมินความปลอดภัยของอาหารตั้งแต่การผลิตจนถึงการบริโภค

4.3 มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นมาตรฐานที่เน้นการผลิตสินค้าเกษตรโดยไม่ใช้สารเคมีสังเคราะห์ โดยมุ่งเน้นการรักษาสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของผู้บริโภค

4.4 มาตรฐานการเกษตรเชิงนิเวศ เป็นมาตรฐานที่มุ่งเน้นการผลิตที่มีความยั่งยืน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และการสร้างความหลากหลายทางชีวภาพ

4.5 มาตรฐานการแปรรูป เป็นมาตรฐานที่ใช้ในการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตร เช่น มาตรฐานการผลิตอาหารแปรรูป โดยมุ่งเน้นคุณภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์

4.6 มาตรฐานการบริหารจัดการฟาร์ม เป็นมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการฟาร์ม เช่น การวางแผนการผลิต การบริหารทรัพยากร การบันทึกข้อมูลการผลิต และการใช้เทคโนโลยีในการเกษตร

4.7 มาตรฐานการค้า เป็นมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้าเกษตรทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับสากล เช่น มาตรฐานการส่งออกสินค้าเกษตร

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียนบทเรียนที่ 4

1. ข	2. ค	3. ข	4. ค	5. ข
6. ข	7. ข	8. ข	9. ค	10. ค
11. ง	12. ข	13. ข	14. ข	15. ข
16. ก	17. ข	18. ง	19. ค	20. ข

บทเรียนที่ 5 การตลาดและมาตรฐานสินค้าเกษตร

เฉลยใบงาน

ใบงานที่ 5

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอน

เฉลยแบบฝึกหัดบทเรียนที่ 5

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงบอกความหมายของการตลาดเกษตร

การตลาดเกษตร หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การดำเนินการ และการควบคุม การซื้อขายสินค้าเกษตร ซึ่งรวมถึงการจัดการเกี่ยวกับการผลิต การจัดจำหน่าย การตั้งราคา และการส่งเสริมการขาย โดยมีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรจำหน่ายในราคาที่เหมาะสม มีความปลอดภัยได้รับมาตรฐาน

การผลิตสินค้าเกษตร โดยปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำการเกษตรแบบเคมีเข้าสู่การทำการเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ และสร้างความพึงพอใจให้กับทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค

2. จงบอกส่วนประกอบหลักของการตลาดเกษตร

ส่วนประกอบหลักของการตลาดเกษตร มีดังนี้

2.1 การผลิต (Production) ได้แก่ การปลูกและผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด

2.2 การจัดจำหน่าย (Distribution) เริ่มตั้งแต่การขนส่งและกระจายสินค้าไปยังผู้บริโภคหรือ ร้านค้าต่าง ๆ

2.3 การตั้งราคา (Pricing) เป็นการกำหนดราคาให้เหมาะสมกับต้นทุนการผลิตและความสามารถในการแข่งขันในตลาด

2.4 การส่งเสริมการขาย (Promotion) เป็นการสร้างการรับรู้และกระตุ้นความต้องการซื้อสินค้าผ่านช่องทางการตลาดต่าง ๆ

2.5 การวิเคราะห์ตลาด (Market Analysis) เป็นการศึกษาความต้องการของผู้บริโภค แนวโน้มตลาด และคู่แข่ง เพื่อให้สามารถวางแผนการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. จงอธิบายระบบการตลาด

แนวคำตอบ

ระบบการตลาด (Marketing System) หมายถึง กระบวนการและกิจกรรมที่ทำงานร่วมกันเพื่อวางแผน ดำเนินการ และควบคุมการซื้อขายสินค้าและบริการ โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้บริโภค และเพิ่มผลกำไรให้กับผู้ผลิตและผู้ค้า ระบบการตลาดสามารถแบ่งออกเป็นหลายส่วน ได้แก่ การวิจัยตลาด การวางแผนการตลาด การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การตั้งราคา การส่งเสริมการขาย การจัดจำหน่าย การบริการหลังการขาย และการวัดผลและการปรับปรุง

4. จงสรุปวิธีการตลาด มาพอสังเขป

แนวคำตอบ

วิธีการตลาด (Marketing Channel) หมายถึง ช่องทางหรือเส้นทางที่สินค้าหรือบริการเดินทางจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภค ช่องทางเหล่านี้เป็นส่วนสำคัญในระบบการตลาด เพราะช่วยในการกระจายสินค้าและบริการให้ถึงมือผู้บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถแบ่งช่องทางการตลาดได้ดังนี้

4.1 ช่องทางการตลาดตรง (Direct Marketing Channel) ได้แก่

4.1.1 การขายตรง ผู้ผลิตขายสินค้าตรงให้กับผู้บริโภค เช่น การขายผ่านเว็บไซต์ของผู้ผลิต หรือการขายในร้านค้าของตนเอง

4.1.2 การจัดจำหน่ายออนไลน์ การใช้แพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ เช่น เว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันในการขายสินค้า

4.2 ช่องทางการตลาดผ่านคนกลาง (Indirect Marketing Channel) ได้แก่

4.2.1 ตัวแทนจำหน่าย (Distributors) คนกลางที่ซื้อสินค้าจากผู้ผลิตและขายต่อให้กับผู้ค้าปลีก

4.2.2 ผู้ค้าปลีก (Retailers) ร้านค้าที่ขายสินค้าตรงให้กับผู้บริโภค เช่น ห้างสรรพสินค้าซูเปอร์มาร์เก็ต และร้านค้าออนไลน์

4.2.3 ผู้ส่งสินค้า (Wholesalers) ผู้ที่ซื้อสินค้าจำนวนมากจากผู้ผลิตเพื่อนำไปขายให้กับผู้ค้าปลีกในปริมาณที่น้อยกว่า

4.3 ช่องทางการตลาดหลายระดับ (Multi-Level Marketing: MLM) ระบบที่ผู้ขายสามารถสร้างรายได้จากการขายสินค้าและจากการชักชวนคนอื่นให้เข้ามาขายสินค้าในระบบเดียวกัน เช่น บริษัทขายตรงบางแห่ง

4.4 ช่องทางการตลาดเฉพาะกลุ่ม (Specialty Marketing Channels) ช่องทางการขายที่เน้นเฉพาะกลุ่มลูกค้า เช่น การขายสินค้าหรูหราผ่านร้านค้าหรู หรือการขายสินค้าเกษตรอินทรีย์ผ่านฟาร์มท้องถิ่น

4.5 ช่องทางการตลาดออนไลน์ (Online Marketing Channels) ได้แก่

4.5.1 การใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เพื่อโปรโมตและขายสินค้า เช่น เฟซบุ๊ก อิน스타그램 และแอปพลิเคชันการขาย

4.5.2 การตลาดผ่านอีเมล (Email Marketing) โดยการส่งข้อเสนอพิเศษให้กับลูกค้าผ่านอีเมล

4.6 ช่องทางการตลาดแบบรวม (Omni-Channel Marketing) การรวมช่องทางต่าง ๆ ทั้งออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงสินค้าและบริการได้อย่างสะดวกสบาย โดยไม่จำกัดว่าผู้บริโภคจะเลือกซื้อผ่านช่องทางใด

5. จงบอกปัญหาพื้นฐานทางการตลาดสินค้าเกษตร มาพอสังเขป

แนวคำตอบ

ปัญหาพื้นฐานทางการตลาดสินค้าเกษตรในยุคปัจจุบันมีหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรและผู้ผลิตสินค้าเกษตร ได้แก่ การขาดความรู้และทักษะทางการตลาด ปัญหาด้านราคา เนื่องจากราคาสินค้าเกษตรมักผันผวนและไม่เสถียร โดยเฉพาะเมื่อมีปัจจัยภายนอก เช่น สภาพอากาศหรือการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ทำให้เกษตรกรมีรายได้ไม่แน่นอน การตั้งราคาไม่สอดคล้องกับต้นทุนการผลิต อาจส่งผลให้เกษตรกรขาดทุน การแข่งขันที่สูง เกษตรกรในพื้นที่ห่างไกลอาจมีปัญหาในการเข้าถึงตลาด เนื่องจากการขนส่งที่ไม่สะดวกและค่าใช้จ่ายที่สูง การขาดเครือข่ายการตลาดที่แข็งแกร่งทำให้เกษตรกรไม่สามารถเชื่อมต่อกับผู้ซื้อหรือผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเปลี่ยนแปลงสู่การตลาดดิจิทัลยังคงเป็นปัญหาสำหรับเกษตรกรหลายรายที่ไม่มีความรู้หรือเทคโนโลยีในการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการขายสินค้า การ

ใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการตลาดยังไม่เป็นที่นิยมในกลุ่มเกษตรกรบางส่วน ผู้บริโภคมีความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ความต้องการสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าที่มีคุณภาพสูง เกษตรกรอาจไม่มีการปรับตัวให้ทันตามแนวโน้มเหล่านี้ การขาดข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มและความต้องการของผู้บริโภคอาจทำให้ไม่สามารถผลิตสินค้าที่ตรงตามความต้องการได้ และเกษตรกรอาจขาดเครื่องมือหรือกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียนบทเรียนที่ 5

1. ข	2. ค	3. ง	4. ง	5. ง
6. ง	7. ก	8. ง	9. ข	10. ก
11. ข	12. ข	13. ข	14. ง	15. ข
16. ก	17. ก	18. ง	19. ง	20. ข

บทเรียนที่ 6 องค์กรและสถาบันที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีพเกษตร

เฉลยใบงาน

ใบงานที่ 6

ชั้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอน

เฉลยแบบฝึกหัดบทเรียนที่ 6

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงบอกความหมายและประเภทขององค์กรและสถาบัน มาพอสังเขป

แนวคำตอบ

1.1 ความหมายและประเภทขององค์กร มีดังนี้

1.1.1 ความหมายขององค์กร องค์กร (Organization) หมายถึง กลุ่มหรือหน่วยงานที่ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อทำงานหรือดำเนินกิจกรรมบางอย่าง โดยมีมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และโครงสร้างการทำงานที่ชัดเจน องค์กรสามารถมีหลายประเภท ซึ่งทุกประเภทมีการจัดระเบียบ

ในการบริหารจัดการ โดยมีการแบ่งงานและหน้าที่ที่ชัดเจน เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีเป้าหมายร่วมกัน

1.1.2 ประเภทขององค์กร แบ่งได้ดังนี้

1) องค์กรธุรกิจ (Business Organizations) เป็นองค์กรที่จัดทำขึ้นเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการค้าและทางธุรกิจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไร เช่น บริษัทห้างร้านต่าง ๆ ได้แก่ ธนาคาร ห้างสรรพสินค้า ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด ซึ่งแบ่งออกได้ดังนี้

(1) บริษัทเอกชน (Private Companies) มุ่งเน้นการสร้างกำไร เช่น บริษัทจำกัด บริษัทมหาชน

(2) บริษัทสาธารณะ (Public Companies) บริษัทที่ขายหุ้นให้กับประชาชนและมีการควบคุมจากหน่วยงานรัฐบาล

2) องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร (Non-profit Organizations) ได้แก่

(1) มูลนิธิ (Foundations) องค์กรที่มีเป้าหมายในการสนับสนุนกิจกรรมทางสังคม การศึกษา หรือวิจัย

(2) สมาคม (Associations) กลุ่มบุคคลที่มีความสนใจร่วมกัน เช่น สมาคมนักศึกษา สมาคมวิชาชีพ

3) องค์กรรัฐบาล (Government Organizations) หรือองค์กรภาครัฐ เป็นองค์กรที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการแก่ประชาชนโดยไม่หวังผลตอบแทนเชิงเศรษฐกิจ ตัวอย่างองค์กรภาครัฐ ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

(1) หน่วยงานราชการ (Government Agencies) เช่น กระทรวงต่าง ๆ ที่มีหน้าที่ในการบริการประชาชน

(2) องค์กรท้องถิ่น (Local Governments) องค์กรที่ดูแลระดับท้องถิ่น เช่น อบต. หรือ เทศบาล

4) องค์กรระหว่างประเทศ (International Organizations) ได้แก่

(1) องค์กรของสหประชาชาติ (UN) ทำงานด้านการพัฒนาสังคมและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

(2) องค์การอนามัยโลก (WHO) มุ่งเน้นด้านสุขภาพและการแพทย์ทั่วโลก

5) องค์กรชุมชน (Community Organizations) กลุ่มหรือองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุน หรือพัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ เช่น การศึกษา การเกษตร หรือสิ่งแวดล้อม

6) องค์กรด้านการศึกษา (Educational Organizations) ได้แก่

(1) โรงเรียน (Schools) สถานศึกษาในระดับต่าง ๆ

(2) มหาวิทยาลัย (Universities) สถาบันการศึกษาที่สูงขึ้น

7) องค์กรวิจัย (Research Organizations) องค์กรที่มุ่งเน้นการทำวิจัยและพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น สถาบันการวิจัยต่าง ๆ

1.2 ความหมายและประเภทของสถาบัน มีดังนี้

1.2.1 ความหมายของสถาบัน สถาบัน (Institute) หมายถึง หน่วยงานหรือองค์กรที่มีโครงสร้างที่ชัดเจนเพื่อทำงานหรือให้บริการในด้านใดด้านหนึ่ง เช่น สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย หรือสถาบันทางการเงิน โดยมักจะมีการกำหนดกฎเกณฑ์หรือมาตรฐานในการดำเนินงาน

1.2.2 ประเภทของสถาบัน แบ่งออกเป็นหลายประเภทตามลักษณะการทำงานและวัตถุประสงค์ดังนี้

1) สถาบันการศึกษา (Educational Institutions) ได้แก่

(1) โรงเรียน (Schools) สถาบันที่ให้การศึกษาในระดับพื้นฐาน เช่น ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

(2) มหาวิทยาลัย (Universities) สถาบันการศึกษาที่มีการศึกษาในระดับสูงและมักมีการวิจัย

(3) วิทยาลัย (Colleges) สถาบันที่ให้การศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตร

2) สถาบันวิจัย (Research Institutions) สถาบันที่มุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น สถาบันวิจัยการเกษตร สถาบันวิทยาศาสตร์

3) สถาบันทางการเงิน (Financial Institutions) ได้แก่

(1) ธนาคาร (Banks) สถาบันที่ให้บริการทางการเงิน เช่น ธนาคารพาณิชย์และธนาคารออมสิน

(2) บริษัทประกัน (Insurance Companies) ให้บริการประกันภัยในด้านต่าง ๆ

4) สถาบันสาธารณสุข (Health Institutions) ได้แก่

(1) โรงพยาบาล (Hospitals) ให้บริการด้านสุขภาพและการรักษา

(2) คลินิก (Clinics) สถานบริการสุขภาพที่ให้บริการทางแพทย์เบื้องต้น

5) สถาบันทางศาสนา (Religious Institutions) ได้แก่

(1) วัด (Temples) สถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

(2) โบสถ์ (Churches) สถานที่ประกอบพิธีกรรมของศาสนาคริสต์

6) สถาบันรัฐบาล (Government Institutions) ได้แก่

(1) หน่วยงานราชการ (Government Agencies) เช่น กระทรวงต่าง ๆ ที่ทำงานในการบริการประชาชน

(2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Governments) มีหน้าที่ดูแลกิจการในระดับท้องถิ่น

7) สถาบันวัฒนธรรม (Cultural Institutions) ได้แก่

(1) พิพิธภัณฑ์ (Museums) แสดงนิทรรศการเกี่ยวกับศิลปะ ประวัติศาสตร์ หรือ วิทยาศาสตร์

(2) หอศิลป์ (Art Galleries) แสดงผลงานศิลปะ

8) สถาบันสังคม (Social Institutions) ได้แก่

(1) มูลนิธิ (Foundations) สนับสนุนกิจกรรมเพื่อสังคมหรือการพัฒนาชุมชน

(2) สมาคม (Associations) รวมกลุ่มผู้ที่มีความสนใจร่วมกันเพื่อส่งเสริมหรือสนับสนุน กิจกรรมต่าง ๆ

2. จงบอกองค์กรและสถาบันที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีพเกษตร มาพอสังเขป

แนวคำตอบ

องค์กรและสถาบันที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีพเกษตรในประเทศไทยที่ช่วยสนับสนุนและพัฒนา อาชีพเกษตร ทั้งในด้านการศึกษา การวิจัย การส่งเสริมอาชีพ และการช่วยเหลือเกษตรกร มีทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรต่าง ๆ ดังนี้

1) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การแบ่งส่วนราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกอบด้วย 16 หน่วยงาน ดังนี้ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมชลประทาน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมพัฒนาที่ดิน กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมการข้าว กรมหม่อนไหม กรมฝนหลวง และการบินเกษตร

2) สภาเกษตรกรแห่งชาติ (National Farmers Council) เป็นองค์กรภาครัฐที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็น ตัวแทนของเกษตรกรในระดับชาติ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคเกษตรกรรม โดยมีการกิจหลักในการเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนโยบายการเกษตรต่อรัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมในประเทศไทยให้ยั่งยืน และมีประสิทธิภาพ

3) กรมวิชาการเกษตร มีบทบาทสำคัญในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านการเกษตร เช่น การพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ การปรับปรุงพันธุ์พืชและสัตว์ การพัฒนาระบบการจัดการเพาะปลูก และการควบคุมการใช้สารเคมีในเกษตรกรรม เพื่อให้การผลิตเกษตรมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

4) กรมประมง มีบทบาทในการสนับสนุนทั้งเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคม รวมถึงการสร้าง ความมั่นคงด้านอาหารและการพัฒนาอย่างยั่งยืนในด้านทรัพยากรสัตว์น้ำ

5) กรมส่งเสริมการเกษตร มีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม โดยเฉพาะการช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่เกษตรกรเพื่อพัฒนาผลผลิตและคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ใน ประเทศไทย

6) สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานและพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรของประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มุ่งการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จในการนำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตร

7) องค์การเกษตรกร สนับสนุนการรวมกลุ่มและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร การส่งเสริมการพัฒนาอาชีพและทักษะการเกษตร การช่วยเหลือด้านการตลาดและการเงิน การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม รวมถึงการช่วยเหลือในช่วงวิกฤตและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาภาคการเกษตรอย่างยั่งยืน

8) องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการตลาดสินค้าเกษตรกรรม โดยมีภารกิจหลักในการช่วยเกษตรกรให้สามารถขายผลิตผลทางการเกษตรได้ในราคาที่เหมาะสมและมีเสถียรภาพ รวมถึงการพัฒนาและสร้างช่องทางการตลาดที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร

9) องค์การสะพานปลา ส่งเสริมการทำการประมงในประเทศไทย โดยเฉพาะในการค้าขายและการตลาดสินค้าอุตสาหกรรมประมง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ส่งเสริมการตลาดและการค้าผลิตภัณฑ์จากการประมง การสนับสนุนผู้ประกอบการและเกษตรกรในอุตสาหกรรมประมง การพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมประมง รวมถึงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อให้การประมงเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

10) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) มีภารกิจหลักในการจัดการและปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม โดยเน้นการกระจายที่ดินให้กับเกษตรกรที่มีความยากจนหรือผู้ที่ขาดแคลนที่ดินเพื่อการทำการเกษตร รวมถึงการพัฒนาที่ดินที่มีศักยภาพเพื่อให้เกิดการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพและเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่เกษตรกร

11) สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรเกี่ยวกับการเกษตรทั้งระดับอาชีวศึกษาและมหาวิทยาลัย เช่น วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีทั่วประเทศ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่เปิดสอนหลักสูตรทางด้านเกษตรหรือเกี่ยวข้อง เป็นต้น มีบทบาทในการให้ความรู้ด้านการเกษตรแก่นักศึกษา การฝึกอบรม และถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อให้เข้าใจเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ

12) องค์การวิจัยและพัฒนาทางการเกษตร สนับสนุนการเกษตรโดยการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อตอบสนองต่อความท้าทายของภาคการเกษตรและเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าเกษตร และช่วยให้เกษตรกรสามารถปรับตัวและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

13) องค์การไม่แสวงหาผลกำไร ได้แก่ สมาคมเกษตรกร สถาบันวิจัยและพัฒนาการเกษตร มูลนิธิเกษตร องค์การเกษตรกรในชุมชน โครงการหรือสถาบันทางการเกษตรของภาครัฐ องค์การการกุศลและพัฒนา องค์การพัฒนาเอกชน (NGOs) ที่เกี่ยวข้องกับเกษตร เครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืน มูลนิธิเกษตรเพื่อความยั่งยืน ส่วนใหญ่จะมีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและการส่งเสริมการเกษตรที่ยั่งยืน โดยไม่เน้นการหากำไรจากการดำเนินงาน แต่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและส่งเสริมการเกษตรที่มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อผลประโยชน์ของเกษตรกรและสังคมโดยรวม

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียนบทเรียนที่ 6

1. ง	2. ค	3. ค	4. ค	5. ข
6. ข	7. ก	8. ข	9. ข	10. ค
11. ข	12. ก	13. ก	14. ข	15. ก
16. ก	17. ง	18. ค	19. ง	20. ข

บทเรียนที่ 7 หลักการปฏิบัติตนในงานอาชีพเกษตร

เฉลยใบงาน

ใบงานที่ 7

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอน

เฉลยแบบฝึกหัดบทเรียนที่ 7

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงบอกการเตรียมตัวเองเข้าสู่งานอาชีพ

แนวคำตอบ

การเตรียมตัวเองเข้าสู่งานอาชีพมีความสำคัญอย่างมากต่อการประกอบอาชีพ ซึ่งหากมีการเตรียมการที่ดีย่อมส่งผลให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ

การเตรียมตัวเองเข้าสู่งานอาชีพ มีวิธีการดังนี้

1.1 การเตรียมตัวขณะกำลังศึกษา เป็นการเตรียมตัวในด้านวิชาการ ด้านประสบการณ์ และ การฝึกฝนความสามารถพิเศษ ซึ่งมีวิธีปฏิบัติ ได้แก่

1.1.1 การเตรียมตัวความรู้วิชาการ เป็นการศึกษาความรู้สู่อาชีพเกี่ยวกับหลักการหรือทฤษฎี ในงานอาชีพที่น่าสนใจ เพื่อให้เข้าใจอย่างท่องแท้เหมาะสมกับความสามารถ ทักษะ จุดเด่น ศึกษาเรียนรู้รายละเอียดของข้อมูลทางด้านอาชีพในด้านต่าง ๆ เช่น สภาพของงาน แนวโน้มของตลาด ลักษณะของการทำงาน เตรียมพร้อมคุณสมบัติให้ตรงตามที่ตลาดแรงงานหรือสถานประกอบการต้องการ สามารถเปรียบเทียบข้อมูลของงานอาชีพและของตนเอง วางแผนการเลือกอาชีพในอนาคต และมีการเตรียมตัวเข้าสู่ระบบการศึกษาระดับที่สูงขึ้นหรือมหาวิทยาลัย

1.1.2 การเตรียมตัวประสบการณ์ชีวิต การที่จะได้รับประสบการณ์จะต้องทำกิจกรรมนอกหลักสูตรการเรียนอย่างเป็นระบบ เช่น ศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ที่ได้รับรางวัล ร่วมกิจกรรมกลุ่มหรือชมรมต่าง ๆ ตามที่ตนเองสนใจ สร้างเสริมประสบการณ์อาชีพที่สนใจ โดยมีการฝึกฝนทดลองการทำงานภายใต้สิ่งแวดล้อมของงานและมีส่วนร่วมในประสบการณ์ทำงานจริง เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจข้อมูลทางอาชีพอย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นและส่งเสริมทัศนคติที่ดีในการทำงาน จริยธรรมในการประกอบอาชีพ ข้อมูลทางด้านสังคมวิทยาและจิตวิทยาที่เกี่ยวกับงานอาชีพ สำรวจความสนใจและความพึงพอใจของตนเองในการเลือกอาชีพ

1.1.3 การฝึกฝนความสามารถพิเศษ เป็นการฝึกฝนตนเองให้มีความสามารถที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพต่าง ๆ เช่น สามารถขับรถยนต์ สามารถใช้คอมพิวเตอร์ สามารถพูดภาษาอังกฤษและภาษาประเทศเพื่อนบ้าน

1.2 การเตรียมตัวภายหลังจบการศึกษา หลังจากสำเร็จการศึกษาจำเป็นต้องศึกษาเพิ่มเติมเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การประกอบอาชีพ มีวิธีการปฏิบัติดังนี้

1.2.1 การศึกษาเพิ่มเติม โดยเฉพาะความรู้ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพในยุคปัจจุบัน เช่น เข้ารับการอบรมคอมพิวเตอร์โปรแกรมต่าง ๆ อบรมภาษาต่างประเทศที่จำเป็น ทักษะที่จำเป็นในการหางาน เรียนรู้ทักษะของการหางาน การสัมภาษณ์ การเขียนจดหมายสมัครงาน การกรอกใบสมัคร วิเคราะห์เป้าหมายทางอาชีพอีกครั้ง โดยคำนึงถึงความสนใจและความถนัดส่วนบุคคล เสริมสร้างทักษะในการเข้าไปสู่งานอาชีพที่ได้วางเป้าหมายเอาไว้

1.2.2 การเตรียมตัวความรู้เรื่องงานที่จะทำ เป็นการเตรียมการเกี่ยวกับตำแหน่งงาน หน้าที่ความรับผิดชอบของงาน ความรู้ความสามารถที่จะใช้ในการทำงาน รวมถึงผลตอบแทนที่จะได้รับ

1.2.3 การเตรียมความรู้ด้านตลาดแรงงาน ต้องหาช่องทาง หาตำแหน่งงานที่สนใจจากแหล่งต่าง ๆ เช่น จากหนังสือพิมพ์ สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

1.3 การเตรียมตัวสมัครงาน เป็นการเตรียมความพร้อมทางด้านบุคลิกภาพ การเตรียมเอกสารและอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งมีวิธีการเตรียมดังนี้

1.3.1 การเตรียมความพร้อมด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ การฝึกปรับปรุงกิริยา มารยาท การพูด การเดิน รวมถึงการแต่งกาย

1.3.2 การเตรียมเอกสารและอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ใบรับรอง วุฒิการศึกษา บัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน รูปถ่าย

2. จงบอกการปฏิบัติตนในงานอาชีพที่เหมาะสม มาพอสังเขป

แนวคำตอบ

การปฏิบัติตนที่สำคัญในงานอาชีพเกษตร มีดังนี้

2.1 มีความรับผิดชอบต่อผลผลิต

2.2 รักษาสิ่งแวดล้อม

2.3 ความซื่อสัตย์และโปร่งใส

- 2.4 ส่งเสริมการเกษตรที่ยั่งยืน
- 2.5 การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม
- 2.6 การใช้ความรู้และทักษะในการทำงาน
- 2.7 การปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับ
- 2.8 การพัฒนาอาชีพและการตลาด
- 2.9. การมีจิตสำนึกในการช่วยเหลือและแบ่งปัน
- 2.10 การจัดการเวลาและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

3. จงบอกพฤติกรรมในการทำงาน มาพอสังเขป

แนวคำตอบ

พฤติกรรมในการทำงานอาชีพเกษตรเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้เกษตรกรสามารถทำงานในภาคเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ โดยการมีพฤติกรรมที่ดีในการทำงานสามารถส่งผลดีทั้งต่อผลผลิตของการเกษตร การพัฒนาตนเอง และการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง พฤติกรรมที่สำคัญในการทำงานอาชีพเกษตร ได้แก่

- 3.1 ความรับผิดชอบ
- 3.2 การพัฒนาตนเองและเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ
- 3.3 ความขยันและอดทน
- 3.4 ความสามารถในการปรับตัว
- 3.5 การทำงานเป็นทีม
- 3.6 การจัดการเวลา
- 3.7 ความใส่ใจในคุณภาพ
- 3.8 การรักษาความสะอาดและความปลอดภัย
- 3.9 การสื่อสารที่ดี
- 3.10 จิตสำนึกด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม
- 3.11 ความซื่อสัตย์และโปร่งใส

4. จงบอกมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน มาพอสังเขป

แนวคำตอบ

มนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน หมายถึง ความสามารถในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน ทั้งในด้านการสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และการจัดการความขัดแย้ง เพื่อให้องค์กรทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานสามารถส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน ความสุขในการทำงาน และบรรยากาศในที่ทำงานที่ดีขึ้น มีดังนี้

- 4.1 การสื่อสารที่ดี

- 4.2 การทำงานเป็นทีม
- 4.3 การเคารพและให้เกียรติ
- 4.4 ความรับผิดชอบ
- 4.5 การจัดการความขัดแย้ง
- 4.6 ทักษะที่ดีและความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
- 4.7 การแสดงความเห็นอกเห็นใจ

5. จงบอกทัศนคติและจิตสำนึกที่ดีในการทำงาน

แนวคำตอบ

ในการทำงานอาชีพเกษตรกรทัศนคติและจิตสำนึกที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้เกษตรกรสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุขในอาชีพนี้ ทั้งยังส่งผลดีต่อการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชน ซึ่งทัศนคติและจิตสำนึกที่ดีในการทำงาน มีดังนี้

5.1 ทักษะที่ดีในการทำงาน ได้แก่ ทักษะที่ดีต่อการทำเกษตร เช่น ความรักและความภูมิใจในอาชีพ มองการเกษตรเป็นอาชีพที่มีเกียรติ ทักษะที่ดีในการเรียนรู้และพัฒนา เช่น เปิดรับการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ การฝึกอบรมและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทักษะในการทำงานเป็นทีม เช่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ทักษะที่ดีต่อการพัฒนาชุมชนและสังคม เช่น การสร้างชุมชนเกษตรที่แข็งแรง การส่งเสริมการเกษตรในท้องถิ่น

5.2 จิตสำนึกที่ดีในการทำงาน ได้แก่ จิตสำนึกด้านความยั่งยืน เช่น การทำเกษตรแบบยั่งยืน การดูแลและฟื้นฟูดินและน้ำ จิตสำนึกในการช่วยเหลือและแบ่งปัน เช่น การช่วยเหลือชุมชน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะ จิตสำนึกในการรักษาคุณภาพและความปลอดภัย เช่น รักษาคุณภาพของผลผลิต การปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัย การเคารพต่อกฎหมายและจริยธรรม เช่น ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับ การทำธุรกิจด้วยจริยธรรม

6. จงอธิบายทักษะกระบวนการแก้ปัญหา มาพอสังเขป

แนวคำตอบ

ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาทางงานอาชีพเกษตรกรเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยให้เกษตรกรสามารถรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงานในภาคเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถวิเคราะห์ปัญหาหาสาเหตุ และหาวิธีแก้ไขที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ดังนั้นทักษะการแก้ปัญหาจะช่วยให้เกษตรกรมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวได้ดีเมื่อเผชิญกับปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในงานเกษตร ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาทางงานอาชีพเกษตรกร มีดังนี้

- 6.1 ทักษะในการระบุและวิเคราะห์ปัญหา
- 6.2 ทักษะในการหาสาเหตุ
- 6.3 ทักษะในการคิดหาทางเลือก

- 6.4 ทักษะในการตัดสินใจและเลือกวิธีการแก้ไข
- 6.5 ทักษะในการดำเนินการแก้ไข
- 6.6 ทักษะในการปรับปรุงและเรียนรู้จากความผิดพลาด
- 6.7 ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 6.8 ทักษะในการจัดการทรัพยากร

ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาทางอาชีพเกษตรเป็นทักษะที่ช่วยให้เกษตรกรสามารถรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นในงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเริ่มต้นจากการระบุปัญหา การวิเคราะห์สาเหตุ การคิดหาทางเลือก การตัดสินใจและดำเนินการแก้ไข การติดตามผล และการปรับปรุงหากจำเป็น ทักษะเหล่านี้จะช่วยให้เกษตรกรสามารถพัฒนาอาชีพและสร้างความยั่งยืนให้กับการทำงานในภาคเกษตรได้

7. จงบอกคุณธรรม จริยธรรมในการทำงานที่ผู้ประกอบการอาชีพควรปฏิบัติ มาพอสังเขป

แนวคำตอบ

คุณธรรมและจริยธรรมในการทำงานของผู้ประกอบการอาชีพเกษตรเป็นหลักการที่ช่วยให้เกษตรกรสามารถทำงานได้อย่างมีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ และเคารพในสิทธิของผู้อื่น รวมถึงการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืน ดังนั้น คุณธรรมและจริยธรรมที่ดีจึงเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคและส่งเสริมการพัฒนาอาชีพเกษตรอย่างยั่งยืน

7.1 คุณธรรมในการทำงานที่ผู้ประกอบการอาชีพควรปฏิบัติ ได้แก่

- 7.1.1 ความซื่อสัตย์
- 7.1.2 ความรับผิดชอบ
- 7.1.3 ความยุติธรรม
- 7.1.4 ความเคารพต่อสิทธิของผู้อื่น
- 7.1.5 การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
- 7.1.6 การรักษาความโปร่งใส
- 7.1.7 การพัฒนาอย่างยั่งยืน
- 7.1.8 การเรียนรู้และพัฒนา
- 7.1.9 การมีจิตสำนึกต่อสังคม
- 7.1.10 การมีจิตใจในการช่วยเหลือผู้อื่น

7.2 จริยธรรมในการประกอบอาชีพ จริยธรรมเป็นมาตรฐานความประพฤติของมนุษย์จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาคือความประพฤติ และธรรม คือเครื่องรักษาความประพฤติ การประกอบอาชีพใด ๆ ก็ตาม ผู้ประกอบอาชีพจะต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมภายนอกเสมอ ทั้งนี้ก็คือจะต้องไม่ใช้ความรู้ความสามารถในทางที่ผิด หากประกอบอาชีพโดยไร้จริยธรรมผลเสียหายจะตกอยู่กับสังคมและประเทศชาติ ฉะนั้นจริยธรรมจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่จะลดปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น ความสำคัญของจริยธรรมในการประกอบอาชีพ มีดังนี้

7.2.1 ช่วยให้ผู้ประกอบอาชีพแต่ละสาขาได้ใช้วิชาชีพในทางที่ถูกต้องเหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

7.2.2 ช่วยควบคุมและส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีความสำนึกในหน้าที่และมีความรับผิดชอบในงานของตน

7.2.3 ช่วยส่งเสริมและควบคุมการผลิต และการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพเป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจได้ในเรื่องของความปลอดภัยและการบริการที่ดี

7.2.4 ช่วยส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพไม่เอารัดเอาเปรียบผู้บริโภคและไม่เห็นแก่ตัว ทั้งนี้ต้องยึดหลักโดยคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดแก่ผู้บริโภคเสมอ

7.2.5 ช่วยให้การธุรกิจของผู้ประกอบอาชีพมีความซื่อสัตย์ ยุติธรรม และมีความเอื้อเฟื้อต่อสังคมส่วนรวมมากขึ้น

8. จงบอกการพัฒนาตนเองในงานอาชีพ มาพอสังเขป

แนวคำตอบ

การพัฒนาตนเองในงานอาชีพเกษตรเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เกษตรกรสามารถปรับตัวเข้ากับ การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งในด้านเทคโนโลยี การตลาด และความต้องการของผู้บริโภค การพัฒนาตนเอง จะช่วยให้เกษตรกรทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างรายได้ที่มั่นคง และช่วยพัฒนาอาชีพเกษตรอย่างยั่งยืน

8.1 การพัฒนาตนเองในอาชีพเกษตร มีหลายด้านที่สามารถทำได้ดังนี้

- 8.1.1 การศึกษาและการเรียนรู้
- 8.1.2 การพัฒนาทักษะทางเทคนิค
- 8.1.3 การพัฒนาทักษะการบริหารจัดการ
- 8.1.4 การพัฒนาทักษะการตลาด
- 8.1.5 การพัฒนาทักษะด้านนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยี
- 8.1.6 การดูแลสุขภาพและการจัดการแรงงาน
- 8.1.7 การพัฒนาทักษะด้านการสร้างความยั่งยืน
- 8.1.8 การพัฒนาทักษะทางจิตใจและการบริหารความเครียด
- 8.1.9 การสร้างเครือข่ายและความร่วมมือ

8.2 การพัฒนาศักยภาพบุคคลให้มีประสิทธิภาพในการทำงานและเพิ่มความเป็นมืออาชีพ

ในตำแหน่งงาน การพัฒนาตนเองในการทำงาน (Self-Improvement at work) เป็นการพัฒนาศักยภาพบุคคลให้มีประสิทธิภาพในการทำงานและเพิ่มความเป็นมืออาชีพในตำแหน่งงานนั้นมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้สามารถก้าวหน้าในการทำงานไปในตำแหน่งที่สูงขึ้น มีดังนี้

- 8.2.1 การพัฒนาตัวเองโดยการวางแผนและจัดลำดับความสำคัญของงาน
- 8.2.2 พยายามจดจ่อกับเป้าหมายในการพัฒนาตัวเอง
- 8.2.3 พัฒนาตัวเองในการทำงานโดยการเรียนรู้จากสิ่งที่มีผิดพลาด
- 8.2.4 เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานโดยการมุ่งไปเพียงหนึ่งอย่าง

8.2.5 ไม่ควรทำงานค้างคาหรือทิ้งงานที่ยังไม่เสร็จ

8.2.6 รู้จักจุดอ่อนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

8.2.7 พยายามพัฒนาความรู้ในการทำงานอยู่เสมอ

8.2.8 หาความสุขในการทำงานให้กับตัวเอง

8.2.9 การคิดในแง่บวก

8.2.10 การพักผ่อนและดูแลสุขภาพ

9. จงบอกจรรยาบรรณวิชาชีพเกษตร มาพอสังเขป

แนวคำตอบ

จรรยาบรรณวิชาชีพเกษตร หมายถึง หลักเกณฑ์และค่านิยมทางจริยธรรมที่ผู้ประกอบการอาชีพเกษตรต้องปฏิบัติตามเพื่อให้การทำงานในสาขาเกษตรกรรมเป็นไปอย่างมีคุณธรรม ซื่อสัตย์ และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ชุมชน ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม จรรยาบรรณเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมความเป็นมืออาชีพและการพัฒนาอาชีพเกษตรอย่างยั่งยืน หลักการของจรรยาบรรณวิชาชีพเกษตร มีดังนี้

9.1 ความซื่อสัตย์

9.2 การเคารพในสิทธิของผู้อื่น

9.3 ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

9.4 ความยุติธรรมและการทำงานร่วมกัน

9.5 การเคารพในความหลากหลายและวัฒนธรรมท้องถิ่น

9.6 การสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีในอาชีพ

9.7 เพิ่มความเชื่อมั่นจากผู้บริโภค

9.8 เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในอาชีพเกษตร

9.9 ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพเกษตรเป็นการส่งเสริมให้อาชีพเกษตรมีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเอง ชุมชน ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม การทำงานภายใต้จรรยาบรรณเหล่านี้จะไม่เพียงแต่ทำให้เกษตรกรประสบความสำเร็จในอาชีพ แต่ยังช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคและส่งผลดีต่อการพัฒนาเกษตรกรรมในภาพรวม

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียนบทเรียนที่ 7

1. ข	2. ง	3. ข	4. ง	5. ก
6. ค	7. ค	8. ค	9. ข	10. ข
11. ข	12. ข	13. ค	14. ข	15. ข
16. ค	17. ข	18. ง	19. ข	20. ข

บทเรียนที่ 8 สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในงานอาชีพเกษตร

เฉลยใบงาน

ใบงานที่ 8

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอน

เฉลยแบบฝึกหัดบทเรียนที่ 8

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงบอกความหมายของสิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อม หมายถึง สภาพแวดล้อมหรือองค์ประกอบทั้งหมดที่ล้อมรอบและมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตรวมถึงมนุษย์ ซึ่งประกอบไปด้วยทั้งสิ่งมีชีวิต (ชีวภาพ) และสิ่งไม่มีชีวิต (อนินทรีย์) ที่มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อกันในระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อมสามารถแบ่งออกเป็นหลายประเภทตามลักษณะต่าง ๆ เช่น สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางมนุษย์

2. จงบอกประเภทของสิ่งแวดล้อม

แนวคำตอบ

ประเภทของสิ่งแวดล้อมของงานอาชีพเกษตรสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภทหลัก ๆ ดังนี้

2.1 สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบโดยตรงต่อการทำการเกษตร รวมถึงทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้ในการผลิต ได้แก่

2.1.1 ดิน คุณภาพดินและการบำรุงรักษาดินเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิตพืช เกษตรกรต้องคำนึงถึงลักษณะของดิน เช่น ความอุดมสมบูรณ์ ความเป็นกรด-ด่าง (pH) และการรักษาสมดุลของดินเพื่อให้สามารถปลูกพืชได้ดี

2.1.2 น้ำ การใช้น้ำในการเกษตรเป็นสิ่งสำคัญ เกษตรกรต้องคำนึงถึงแหล่งน้ำที่ใช้ในการชลประทาน ความเพียงพอของน้ำ และการใช้วิธีการจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ

2.1.3 อากาศ ปัจจัยอย่างอุณหภูมิ ความชื้น และลม มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืชและสัตว์ในฟาร์ม อากาศที่เหมาะสมจะส่งผลดีต่อการผลิตเกษตร

2.1.4 สภาพภูมิอากาศ การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ เช่น ฝนตกน้อยหรือแห้งแล้ง อาจมีผลต่อการปลูกพืชหรือการเลี้ยงสัตว์

2.1.5 ความหลากหลายทางชีวภาพ การรักษาความหลากหลายของพืชและสัตว์ในพื้นที่ทำการเกษตร จะช่วยรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ

2.2 สิ่งแวดล้อมทางสังคม เกี่ยวข้องกับชุมชนและสังคมรอบข้างที่เกษตรกรต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้การทำการเกษตรเป็นไปอย่างมีระเบียบ ได้แก่

2.2.1 ชุมชนและสังคม การทำการเกษตรไม่สามารถทำได้โดยแยกจากชุมชน ผู้ที่อาศัยในชุมชน มีบทบาทในการสนับสนุนหรือได้รับผลกระทบจากกิจกรรมการเกษตร เช่น การปลูกพืชที่เหมาะสมกับตลาดท้องถิ่น หรือการพัฒนาความร่วมมือในการทำเกษตร

2.2.2 กฎหมายและนโยบาย กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เช่น การใช้สารเคมี การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม หรือมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกษตรที่ต้องปฏิบัติตาม

2.2.3 เศรษฐกิจและการตลาด ราคาผลผลิต การเข้าถึงตลาด หรือการเปลี่ยนแปลงในความต้องการของผู้บริโภคเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำการเกษตร ซึ่งต้องคำนึงถึงเศรษฐกิจและการบริหารการตลาด

2.2.4 การศึกษาและการพัฒนา การฝึกอบรมและการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการเกษตร การพัฒนาทักษะใหม่ ๆ และการมีความรู้ในการทำเกษตรที่ยั่งยืน

2.3 สิ่งแวดล้อมทางเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อมนี้เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีที่ช่วยเพิ่มผลผลิต และประสิทธิภาพในการทำการเกษตร ได้แก่

2.3.1 เทคโนโลยีการเกษตร การใช้เทคโนโลยีในกระบวนการเกษตร เช่น การใช้โดรนในการตรวจสอบพื้นที่การเกษตร การใช้เครื่องจักรในขั้นตอนการเก็บเกี่ยว หรือการใช้เทคโนโลยีการเกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) เพื่อเพิ่มผลผลิต

2.3.2 นวัตกรรมและการวิจัย การนำผลการวิจัยทางการเกษตรมาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เช่น พันธุ์พืชที่ทนทานต่อโรค หรือเทคนิคการเกษตรที่ลดการใช้สารเคมี

2.4 สิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจ เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรและการใช้ประโยชน์จากผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ได้แก่

2.4.1 การบริหารจัดการทรัพยากร การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น ที่ดิน น้ำ แรงงาน และเงินทุน เพื่อให้เกิดผลผลิตที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

2.4.2 การลงทุนและการเงิน การเข้าถึงแหล่งทุนและการบริหารการเงินในการลงทุนในการผลิตหรือปรับปรุงฟาร์ม

2.4.3 การจัดการการค้าขาย การเข้าถึงตลาดและการสร้างเครือข่ายการค้าขายที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าสูงและได้รับความนิยมในตลาด

สิ่งแวดล้อมในงานอาชีพเกษตรมีหลายประเภทที่มีผลต่อการทำงานของเกษตรกร ซึ่งรวมถึงสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ (ดิน น้ำ อากาศ) สิ่งแวดล้อมทางสังคม (ชุมชน กฎหมาย การตลาด) สิ่งแวดล้อมทางเทคโนโลยี (นวัตกรรมการเกษตร) และสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจ (การบริหารทรัพยากรและการค้าขาย) การทำการเกษตรในสิ่งแวดล้อมที่ดีจะช่วยให้การผลิตมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

3. จงบอกความปลอดภัยในงานอาชีพเกษตรกรรม มาพอสังเขป

แนวคำตอบ

ความปลอดภัยในงานอาชีพเกษตรกรรมเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการทำงานในภาคการเกษตรมีความเสี่ยงหลายประการที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้เครื่องมือ เครื่องจักร การใช้สารเคมี หรือแม้กระทั่งสภาพแวดล้อมธรรมชาติ การดูแลความปลอดภัยในการทำงานจึงเป็นสิ่งที่ช่วยป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้น และทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.1 ความปลอดภัยจากเครื่องมือและเครื่องจักร ได้แก่ การใช้อุปกรณ์อย่างถูกวิธี การสวมอุปกรณ์ป้องกัน การบำรุงรักษาเครื่องจักร

3.2 ความปลอดภัยจากสารเคมี ได้แก่ การใช้สารเคมีอย่างระมัดระวัง การสวมอุปกรณ์ป้องกัน การเก็บสารเคมีอย่างปลอดภัย

3.3 ความปลอดภัยจากการทำงานในสภาพแวดล้อมธรรมชาติ ได้แก่ การป้องกันจากสภาพอากาศ การป้องกันจากฝนและฟ้าผ่า การระวังภัยจากสัตว์และแมลง

3.4 ความปลอดภัยจากการทำงานในฟาร์ม ได้แก่ การจัดการพื้นที่ทำงาน การระวังเครื่องมือและอุปกรณ์ การให้ความรู้และฝึกอบรม

3.5 การป้องกันอุบัติเหตุและการปฐมพยาบาล ได้แก่ การติดตั้งอุปกรณ์ช่วยชีวิต การรู้จักสัญญาณอันตราย

3.6 การจัดการสุขภาพของเกษตรกร ได้แก่ การตรวจสุขภาพ การพักผ่อน การดูแลโภชนาการ

ความปลอดภัยในงานอาชีพเกษตรกรรมเป็นเรื่องที่สำคัญ เนื่องจากมีหลายปัจจัยที่อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุหรือปัญหาสุขภาพได้ เช่น การใช้งานเครื่องมือและเครื่องจักร การใช้สารเคมี หรือการทำงานในสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย ดังนั้นเกษตรกรจึงควรใส่ใจในเรื่องของการป้องกันอันตรายจากการทำงาน และการดูแลสุขภาพ เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

4. จงบอกความเสี่ยงและโรคจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม มาพอสังเขป

แนวคำตอบ

การประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีความเสี่ยงและอันตรายหลายประการที่อาจทำให้เกิดปัญหาสุขภาพ หรือโรคต่าง ๆ เนื่องจากลักษณะการทำงานที่ต้องสัมผัสกับสภาพแวดล้อมและสารเคมีต่าง ๆ ซึ่งอาจส่งผลเสียต่อร่างกายหรือสุขภาพจิตของเกษตรกร โดยความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในอาชีพเกษตรกรรมสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

4.1 ความเสี่ยงจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีดังนี้

4.1.1 ความเสี่ยงจากการใช้เครื่องมือและเครื่องจักร ได้แก่ อุบัติเหตุจากเครื่องจักร การบาดเจ็บจากเครื่องมือ

4.1.2 ความเสี่ยงจากการสัมผัสสารเคมี ได้แก่ การสัมผัสยาฆ่าแมลงและสารเคมี โรคจากสารเคมี

4.1.3 ความเสี่ยงจากสภาพอากาศ ได้แก่ โรคลมแดดและโรคจากความร้อน การทำงานในสภาพแวดล้อมที่มีฝุ่นละออง

4.1.4 ความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อม ได้แก่ โรคจากการทำงานในที่เปียกชื้น การบาดเจ็บจากการตกหรือพลัดตกจากที่สูง

4.2 โรคจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีดังนี้

4.2.1 โรคที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมและสัตว์ ได้แก่ โรคจากการสัมผัสสัตว์ โรคจากแมลง เช่น ยุง หรือเห็บ โรคจากพิษ

4.2.2 โรคเกี่ยวกับกล้ามเนื้อและกระดูก เช่น ปวดหลัง ปวดขา หรือโรคข้อเข่าเสื่อม

4.2.3 ผลกระทบต่อสุขภาพจิต ได้แก่ ความเครียดจากการทำงาน การโดดเดี่ยวจากสังคม

การประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีความเสี่ยงหลายประการที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเกษตรกร ทั้งจากการใช้งานเครื่องมือและเครื่องจักร การสัมผัสสารเคมี หรือการทำงานในสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย เช่น การทำงานกลางแจ้งจัดหรือในพื้นที่ที่มีฝุ่นละออง นอกจากนี้ยังมีโรคที่มาจากสัตว์หรือแมลง และปัญหาสุขภาพจิตจากความเครียดในการทำงาน ดังนั้นการป้องกันและดูแลสุขภาพปลอดภัยเป็นสิ่งสำคัญเพื่อป้องกันความเสี่ยงและการเจ็บป่วยจากการทำการเกษตร

5. จงบอกความเสี่ยงและภัยพิบัติในงานอาชีพเกษตร มาพอสังเขป

แนวคำตอบ

ในงานอาชีพเกษตรกรรมมีความเสี่ยงและภัยพิบัติหลายประการที่อาจเกิดขึ้นทั้งจากภายในและภายนอกฟาร์ม หรือจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่องานและผลผลิตทางการเกษตร รวมถึงสุขภาพของเกษตรกรเอง มีรายละเอียดดังนี้

5.1 ความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ได้แก่ ภัยแล้ง น้ำท่วม พายุและลมแรง ภัยหนาว

5.2 ความเสี่ยงจากการใช้สารเคมี ได้แก่ มลพิษจากสารเคมี

5.3 ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของตลาดและเศรษฐกิจ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าเกษตร ความเสี่ยงจากการเข้าถึงตลาด

5.4 ความเสี่ยงจากการปนเปื้อนหรือการสูญเสียผลผลิต ได้แก่ โรคระบาดในพืชและสัตว์ การปนเปื้อนจากสารพิษ

การประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีความเสี่ยงและภัยพิบัติต่าง ๆ ทั้งจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น ภัยแล้ง น้ำท่วม และพายุ รวมถึงการใช้สารเคมี การทำงานกับเครื่องจักรและเครื่องมือที่อาจเกิดอุบัติเหตุและความเสี่ยงจากโรคที่เกี่ยวข้องกับสัตว์หรือแมลงที่สามารถส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเกษตรกรได้ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยจากการเปลี่ยนแปลงของตลาดและเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อรายได้และความอยู่รอดของเกษตรกรในระยะยาว

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียนบทเรียนที่ 8

1. ง	2. ค	3. ค	4. ค	5. ข
6. ข	7. ข	8. ก	9. ง	10. ข

11.	ข	12.	ค	13.	ก	14.	ค	15.	ค
16.	ข	17.	ง	18.	ง	19.	ค	20.	ข